

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-III

A

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature)

(Name)

2. (Signature)

(Name)

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

Seat No.

(In words)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

APR - 18317

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 48

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

Example : where (C) is the correct response.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळ्या करावा.

उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

☐	☐	☒	☐
A	B	C	D
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागीचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

APR - 18317/III—A

Library and Information Science

Paper III

ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

<p>1. Which of the Library Automation Software is developed by Softlink ?</p> <p>(A) Koha</p> <p>(B) E-Granthalaya</p> <p>(C) Alice</p> <p>(D) New Genlib</p> <p>2. is first to hire staff with designation of "Reference Librarian".</p> <p>(A) Berwick Sayers</p> <p>(B) S. R. Ranganathan</p> <p>(C) Samuel S. Green</p> <p>(D) Melvil Dewey</p>	<p>1. सॉफ्टलिंगने कोणती ग्रंथालय संगणकीकरण आज्ञावली तयार केली आहे ?</p> <p>(A) कोहा</p> <p>(B) इ-ग्रंथालय</p> <p>(C) अलाइस</p> <p>(D) न्यूजेनलिब</p> <p>2. यांनी प्रथम 'संदर्भ ग्रंथपाल' पदावर कर्मचाऱ्यांची नेमणूक केली.</p> <p>(A) बरविक सेअर्स</p> <p>(B) शि. रा. रंगनाथन</p> <p>(C) सॅम्युअल एस. ग्रीन</p> <p>(D) मेलविल ड्यूई</p>
--	---

3. Knowledge is an organized body of

- (A) Data
- (B) Facts
- (C) Information
- (D) Intelligence

4. Secondary sources of information cover

- (i) Abstract
- (ii) Thesis
- (iii) Text-book
- (iv) Patents

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

3. ज्ञान हे यांचे संगठित रूप आहे.

- (A) डेटा
- (B) वस्तुस्थिती
- (C) माहिती
- (D) बुद्धीचातुर्य

4. द्वितीयक माहितीच्या साधनामध्ये खालीलपैकी काय समाविष्ट असते ?

- (i) सार
- (ii) प्रबंध
- (iii) क्रमिक पुस्तके
- (iv) पेटेंट

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

5. Who is the pioneer of POSDCORB ?

- (A) Henry Fayol
- (B) Luther Gulick
- (C) Charles Babbage
- (D) Fredrick Taylor

6. What was the earlier name of National Library of India ?

- (A) Calcutta Public Library
- (B) Calcutta National Library
- (C) Imperial Library
- (D) Asian Library, Calcutta

7. Which protocol does Ping use ?

- (A) TCP
- (B) ARP
- (C) ICMP
- (D) Boot P

5. POSDCORB चे जनक कोण ?

- (A) हॅरी फेयॉल
- (B) लुथर गुलीक
- (C) चार्लस बॅबेज
- (D) फ्रेडरीक टेलर

6. भारताच्या राष्ट्रीय ग्रंथालयाचे पूर्वीचे नाव काय होते ?

- (A) कलकत्ता पब्लीक लायब्ररी
- (B) कलकत्ता नॅशनल लायब्ररी
- (C) इम्पेरीयल लायब्ररी
- (D) एशियन लायब्ररी, कलकत्ता

7. कोणते प्रोटोकॉल पिंग वापरते ?

- (A) टी.सी.पी.
- (B) ए.आर.पी.
- (C) आय.सी.एम.पी.
- (D) बूट पी.

8. Arrange the following in proper sequence with codes given below :

- (i) Message
- (ii) Channel
- (iii) Transmitter
- (iv) Receiver

Codes :

- (A) (iii) (i) (ii) (iv)
- (B) (i) (iii) (ii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (i) (ii)
- (D) (ii) (i) (iii) (iv)

9. The other name for HaaS is :

- (A) SaaS
- (B) IaaS
- (C) PaaS
- (D) Web 2.0

8. खालील घटकांची योग्य क्रमाने मांडणी करा :

- (i) मेसेज
- (ii) चॅनेल
- (iii) ट्रान्समिटर
- (iv) रिसिव्हर

संकेतांक :

- (A) (iii) (i) (ii) (iv)
- (B) (i) (iii) (ii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (i) (ii)
- (D) (ii) (i) (iii) (iv)

9. एच.ए.ए.एस. चे दुसरे नाव असे आहे :

- (A) एस. ए. ए. एस.
- (B) आय. ए. ए. एस.
- (C) पी. ए. ए. एस.
- (D) वेब 2.0

10. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (a) NISSAT
(b) DESIDOC
(c) NASSDOC
(d) NISCAIR

List II

- (i) DRDO
(ii) DSIR
(iii) CSIR
(iv) ICSSR

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(B)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(C)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(D)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

10. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (a) निस्सात
(b) डेसिडॉक
(c) नॅसडॉक
(d) निस्केअर

यादी II

- (i) डी. आर. डी. ओ.
(ii) डी. एस. आय. आर.
(iii) सी. एस. आय. आर.
(iv) आय. सी. एस. एस. आर.

संकेतांक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(B)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(C)	(iv)	(i)	(iii)	(ii)
(D)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

11. The term 'Bibliophile' refers to :

- (A) A bibliographer
- (B) A book lover
- (C) A publisher
- (D) A book binder

12. Which of the following are linear models of communication ?

- (i) Helical model
- (ii) Lasswell model
- (iii) Shannon and Weaver model
- (iv) Becker's Mosaic model

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (iii) and (iv) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

11. 'बिबलिओफाईल' ही संज्ञा कोणास निर्देशित करते ?

- (A) ग्रंथसूचिकार
- (B) ग्रंथप्रेमी
- (C) प्रकाशक
- (D) ग्रंथबांधणीकर

12. खालीलपैकी संप्रेषणाचा कोणता मॉडेल लिनिअर आहेत ?

- (i) हेलिकल मॉडेल
- (ii) लासवेल मॉडेल
- (iii) शानन आणि विवर मॉडेल
- (iv) बेकर्स मोझॅक मॉडेल

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

13. Which of the following associations has *not* changed its name ?

- (A) IFLA
- (B) ASLIB
- (C) ALA
- (D) Library Association (UK)

14. Arrange the following according to their year of origin :

- (i) Indian National Bibliography
- (ii) British National Bibliography
- (iii) Cumulative Books Index
- (iv) Books in Print

Codes :

- (A) (i) (iii) (iv) (ii)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

13. खालीलपैकी कोणत्या संघटनेने तीचे नाव बदलले नाही ?

- (A) इफ्ला
- (B) अँस्लीब
- (C) एएलए
- (D) लायब्ररी असोसिएशन (युके)

14. खालील साहित्याचे त्यांच्या प्रकाशनवर्षानुसार क्रम लावा :

- (i) इंडियन नॅशनल बिब्लिओग्राफी
- (ii) ब्रिटिश नॅशनल बिब्लिओग्राफी
- (iii) क्युमुलेटिव्ह बुक्स इंडेक्स
- (iv) बुक्स इन प्रिंट

संकेतांक :

- (A) (i) (iii) (iv) (ii)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

15. SCOPUS is
- (A) Abstract and citation database
 (B) Fulltext database
 (C) Numerical database
 (D) Image database

16. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (a) RRRLF
 (b) NISCAIR
 (c) Khuda Baksh Oriental Public Library
 (d) Saraswati Mahal Library

List II

- (i) Thanjavur
 (ii) Patna
 (iii) Delhi
 (iv) Kolkata

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (ii)	(iv)	(iii)	(i)
(C) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(D) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

15. स्कोपस हे आहे.

- (A) सारांश आणि उद्धृतांचा डेटाबेस (अॅबस्ट्रॅक्ट अँड सायटेशन डेटाबेस)
 (B) संपूर्ण माहिती डेटाबेस (फुलटेक्स्ट डेटाबेस)
 (C) अंकरूप डेटाबेस (न्युमेरिकल डेटाबेस)
 (D) आकृतीचा डेटाबेस (इमेज डेटाबेस)

16. खालील संकेतांकातून योग्य संकेतांक निवडून जोड्या जूळवा :

यादी I

- (a) आर.आर.आर.एल.एफ.
 (b) निस्केअर
 (c) खुदाबक्ष ओरीयंटल पब्लीक लायब्ररी
 (d) सरस्वती महल लायब्ररी

यादी II

- (i) तंजावूर
 (ii) पटना
 (iii) दिल्ली
 (iv) कोलकाता

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (ii)	(iv)	(iii)	(i)
(C) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(D) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

17. Intellectual Property Rights refer to

- (i) Right to Information
- (ii) Patent

Codes :

- (A) Both (i) and (ii) are true
- (B) Both (i) and (ii) are false
- (C) (i) is false but (ii) is true
- (D) (i) is true but (ii) is false

18. According to ISBD format the GMD is recorded ?

- (A) After the statement of responsibility
- (B) After the title proper
- (C) After the subtitle
- (D) After the series statement

17. इन्टीलेक्चुअल प्रॉपर्टी राईट्स कशासी संबंधित आहे ?

- (i) राईट टू इंफॉर्मेशन
- (ii) पेटंट

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (i) आणि (ii) चुकीचे आहेत
- (C) (i) चुकीचे आहे, परंतु (ii) हे बरोबर आहे
- (D) (i) बरोबर आहे, परंतु (ii) हे चुकीचे आहे

18. आय्. एस्. बी. डी. फॉर्मेटप्रमाणे जी. एम्. डी. ची नोंद कुठे करण्यात येते ?

- (A) स्टेटमेंट ऑफ रिस्पॉन्सिबिलिटी नंतर
- (B) ग्रंथनामानंतर
- (C) उपग्रंथनामानंतर
- (D) मालाविधानानंतर

19. Which of the following facilitate informal communication on the web ?

- (i) Split screen
- (ii) Chat
- (iii) Wikis
- (iv) RSS Feeds

Codes :

- (A) (i), (iii) are correct
- (B) (i), (ii) are correct
- (C) (i), (iv) are correct
- (D) (iii), (iv) are correct

20. EDI refers to

- (A) Essential Data Interchange
- (B) Electronic Data Interchange
- (C) Economic Data Interpretation
- (D) Educational Data Interchange

19. वेबवरील अनौपचारिक संप्रेषणाची सुविधा खालीलपैकी कोण देते ?

- (i) खंडित स्क्रीन
- (ii) चॅट
- (iii) विकीस
- (iv) आर. एस. एस. फीड्स

संकेतांक :

- (A) (i), (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (iii), (iv) बरोबर आहेत

20. ई. डी. आय्. म्हणजे :

- (A) इसेन्शियल डेटा इंटरचेंज
- (B) इलेक्ट्रॉनिक डेटा इंटरचेंज
- (C) इकॉनॉमिक डेटा इंटरप्रीटेशन
- (D) एज्युकेशनल डेटा इंटरचेंज

21. **Assertion (A) :**

DDC is the only classification which has survived for 140 years and is regularly updated.

Reason (R) :

It has strong institutional support.

Codes :

- (A) (A) is true and (R) is false
- (B) (A) is false and (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

22. Which is the *correct* logical sequence of the following ?

- (A) Information, Knowledge, Wisdom, Data
- (B) Wisdom, Knowledge, Information, Data
- (C) Data, Information, Knowledge, Wisdom
- (D) Information, Data, Knowledge, Wisdom

21. **विधान (A) :**

140 वर्षांपासून नियमितपणे अद्ययावत केली जाणारी व त्यामुळे टिकून राहिलेली डी. डी. सी. ही एकमेव वर्गीकरण पद्धती आहे.

कारण (R) :

ह्या वर्गीकरण पद्धतीस संस्थेचा खंबीर पाठिंबा आहे.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे आणि (R) हे चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे आणि (R) बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

22. खालील घटकांची तर्क-शुद्ध मांडणी

कोणती ?

- (A) माहिती, ज्ञान, विवेक, डेटा
- (B) विवेक, ज्ञान, माहिती, डेटा
- (C) डेटा, माहिती, ज्ञान, विवेक
- (D) माहिती, डेटा, ज्ञान, विवेक

23. A research that collects consensus opinions of Panel of experts and the judgment is known as :
- (A) Survey
(B) Delphi
(C) Case study
(D) Historical
24. used first phrase "Reference Department".
- (A) S. R. Ranganathan
(B) Samuel S. Green
(C) Melvil Dewey
(D) Samuel Rothstein
25. Which is the unique feature of Delphi ?
- (A) Internal and external evaluation of sources
(B) Observation
(C) Panel of experts
(D) Law of single variable
23. तज्ज्ञगटांचे मतैक्य आणि निर्णयांचे संकलन करणारे संशोधन या नावाने ओळखले जाते.
- (A) सर्वेक्षण
(B) डेलफी
(C) व्यष्टी अध्ययन
(D) ऐतिहासिक
24. यांनी प्रथम 'संदर्भ विभाग' ही संज्ञा वापरली.
- (A) शि. रा. रंगनाथन
(B) सॅम्युएल एस. ग्रीन
(C) मेलविल ड्यूई
(D) सॅम्युएल रोथस्टेन
25. हे डेलफीचे विशेष वैशिष्ट्य आहे.
- (A) स्रोतांचे अंतर्गत आणि बाह्य मूल्यमापन
(B) निरीक्षण
(C) तज्ञांचा गट
(D) एक चलत्वाचा सिद्धांत

26. **Statement (A) :**

The society in which information is considered to be more important than the materials that provide information is information society.

Statement (B) :

The society in which at least half of its members are engaged in knowledge occupation and such occupations are not only based on knowledge but also are knowledge generators.

Codes :

(A) (A) is false, but (B) is true

(B) (A) is true, but (B) is false

(C) Both (A) and (B) are true

(D) Both (A) and (B) are false

26. **विधान (A) :**

ज्या समाजात माहिती पुरविणाऱ्या माहिती-साधनांपेक्षा माहितीला जास्त महत्त्व दिले जाते त्यास माहिती समाज म्हणतात.

विधान (B) :

ज्या समाजातील कमीत कमी अर्धे सभासद ज्ञान व्यवसायात व्यग्र आहेत असे व्यवसाय फक्त ज्ञानावरच नाही तर ज्ञाननिर्मितीवरही अवलंबून आहेत.

संकेतांक :

(A) (A) चूक आहे, परंतु (B) हे बरोबर आहे

(B) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

(D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

27. Chemical Abstracts is an abstracting periodical started in

- (A) 1907
- (B) 1807
- (C) 1908
- (D) 1910

28. Which of the following is *not* a knowledge management tool ?

- (A) Brainstorming
- (B) Mind mapping
- (C) Story telling
- (D) PERT/CPM

29. Who have suggested theories of reference service ?

- (i) S. R. Ranganathan
- (ii) James Wyre
- (iii) Samuel Rothstein
- (iv) William Katz

Select the *correct* answer using the codes given below :

Codes :

- (A) (i) and (ii)
- (B) (ii) and (iii)
- (C) (iii) and (iv)
- (D) (i) and (iv)

27. केमिकल अॅबस्ट्रॅक्ट हे सारदर्शक नियतकालिक वर्षी सुरू झाले.

- (A) 1907
- (B) 1807
- (C) 1908
- (D) 1910

28. खालीलपैकी हे ज्ञान व्यवस्थापनाचे साधन नाही.

- (A) ब्रेनस्टॉर्मिंग
- (B) माईन्ड मॅपींग
- (C) स्टोरी टेलींग
- (D) पर्ट/सीपीएम

29. संदर्भसेवेचे सिद्धान्त कोणी सुचविले ?

- (i) शि. रा. रंगनाथन
- (ii) जेम्स वायर
- (iii) सॅम्युएल रॉथस्टाईन
- (iv) विल्यम काट्झ

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii)
- (B) (ii) आणि (iii)
- (C) (iii) आणि (iv)
- (D) (i) आणि (iv)

30. Which is the *correct* sequence of elements in bibliographical entry for an article according to 'author-date' pattern in APA style ?

(A) Title of the article, author, year, title of journal

(B) Author, year, title of the article, title of the journal

(C) Author, year, title of the journal, title of the article

(D) Author, title of the article, title of the journal, year

30. ए.पी.ए. शैली पुस्तिकेतील लेखक-वर्ष पॅटर्ननुसार लेखाची नोंद करताना सूचीय घटकांचा क्रम काय असेल ?

(A) लेखाचे शीर्षक, लेखक, वर्ष, नियतकालिकाचे शीर्षक

(B) लेखक, वर्ष, लेखाचे शीर्षक, नियतकालिकाचे शीर्षक

(C) लेखक, वर्ष, नियतकालिकाचे शीर्षक, लेखाचे शीर्षक

(D) लेखक, लेखाचे शीर्षक, नियतकालिकाचे शीर्षक, वर्ष

31. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (a) Jotspot
- (b) MySpace
- (c) Odeo
- (d) Flickrmap

List II

- (i) Mashup
- (ii) Wiki
- (iii) Social Networking Sites
- (iv) Podcasting

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(B) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(C) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(D) (i)	(iii)	(iv)	(ii)

31. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (a) जॉटस्पाट
- (b) मायस्पेस
- (c) ओडिओ
- (d) फ्लिकरमॅप

यादी II

- (i) मॅशअप
- (ii) विकी
- (iii) सोशल नेटवर्कींग साईट्स
- (iv) पॉडकास्टिंग

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(B) (ii)	(iii)	(i)	(iv)
(C) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(D) (i)	(iii)	(iv)	(ii)

32. National Literacy Mission emphasized education for women and also establishment of rural libraries was adopted in :

- (i) 1986
- (ii) 1988

Codes :

- (A) (i) is false, (ii) is true
- (B) (ii) is false, (i) is true
- (C) Both (i) and (ii) are true
- (D) Both (i) and (ii) are false

33. ASLIB is associated with

- (A) Special Libraries
- (B) School Libraries
- (C) College Libraries
- (D) Public Libraries

32. स्त्री शिक्षण तसेच ग्रामीण ग्रंथालयांच्या स्थापनेवर भर देणाऱ्या नॅशनल लिटरसी मिशनची सुरुवात कधी झाली ?

- (i) 1986
- (ii) 1988

संकेतांक :

- (A) (i) चूक आहे, (ii) हे बरोबर आहे
- (B) (ii) चूक आहे, (i) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (i) आणि (ii) चूक आहेत

33. अॅस्लीब शी संबंधित आहे.

- (A) विशेष ग्रंथालये
- (B) शालेय ग्रंथालये
- (C) महाविद्यालयीन ग्रंथालये
- (D) सार्वजनिक ग्रंथालये

34. Presently who owns the copyright of UDC ?
- (A) UDC consortium
(B) Paul Otlet
(C) OCLC
(D) Henri La Fontaine
35. An open ended questionnaire is
- (A) Research method
(B) Measurement technique
(C) Tool for data collection
(D) Sampling technique
36. Identify the odd pair from the following :
- (A) Citation and plagiarism
(B) D-space and digital library
(C) Dublin core and metadata
(D) Thesaurus and book selection
34. सध्या यु. डी. सी. चे मालकी हक्क कोणाकडे आहेत ?
- (A) यु. डी. सी. कन्सॉरशियम
(B) पॉल ऑटलेट
(C) ओ. सी. एल्. सी.
(D) हेन्री ला फाउंटेन
35. मुक्त प्रश्नावली हे आहे.
- (A) संशोधन पद्धती
(B) मोजमापाचे तंत्र
(C) माहिती संकल्पनाचे साधन
(D) नमुना निवड पद्धती
36. खालील संज्ञांमधील विषम जोडी शोधा :
- (A) सायटेशन आणि प्लॅगॅरीझम
(B) डि-स्पेस आणि डिजिटल लायब्ररी
(C) डुब्लिन कोर आणि मेटाडेटा
(D) थेसॉरस आणि बुक सीलेक्शन

37. **Assertion (A) :**

Provision of services outside the library regular service centre or outlet is essential to reach more and more patrons.

Reason (R) :

Library extension services help libraries to cover larger population of patron.

Select the *correct* answer from the codes given below :

- (A) (A) is true and (R) is false
- (B) (A) is false and (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

37. **विधान (A) :**

जास्तीत जास्त सभासदांपर्यंत पोहोचण्याच्या दृष्टीने ग्रंथालयाच्या नेहमीच्या सेवा केंद्र किंवा आऊटलेटच्या बाहेर सेवा पुरविणे आवश्यक आहे.

कारण (R) :

ग्रंथालयीन विस्तार सेवांद्वारे ग्रंथालयातील जास्तीत जास्त उपभोक्त्यांना अंतर्भूत करता येते.

खालील संकेतांकातून बरोबर उत्तर निवडा :

- (A) (A) बरोबर आहे आणि (R) हे चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे आणि (R) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

38. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (a) Translation Service
 (b) Information Repackaging Service
 (c) Document Delivery Service
 (d) Library Networking

List II

- (i) BLDSC
 (ii) DELNET
 (iii) ITC
 (iv) IAC

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(B)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(C)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(D)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

38. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (a) अनुवाद सेवा
 (b) माहिती पुनर्गठन सेवा
 (c) प्रलेख प्रदान सेवा
 (d) ग्रंथालय जाळे

यादी II

- (i) बी. एल. डी. एस्. सी.
 (ii) डेलनेट
 (iii) आय. टी. सी.
 (iv) आय. ए. सी.

संकेतांक :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(B)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(C)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(D)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)

39. Among the different Boolean Operators “NOT” is used

- (A) To exclude the terms from the search
- (B) To broaden the search
- (C) To narrow the search
- (D) To end the search

40. Arrange the following Acts in order of their enactment with the help of the following codes given below :

- (a) Registration of Books Act
- (b) The Delivery of Books Act
- (c) The Copyright Act
- (d) Right to Information Act

Codes :

- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (a) (c) (b) (d)
- (C) (b) (c) (d) (a)
- (D) (c) (d) (a) (b)

39. विविध बुलियन ऑपरेटर्स पैकी “नॉट” केव्हा वापरले जाते ?

- (A) शोधामधून संज्ञा वगळण्यासाठी
- (B) शोधाचा विस्तार करण्यासाठी
- (C) शोध मर्यादित करण्यासाठी
- (D) शोध संपवण्यासाठी

40. खाली दिलेल्या कायद्यांची कालक्रमानुसार रचना, त्या खाली दिलेल्या संकेतांकाच्या आधारे करा.

- (a) रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स अॅक्ट
- (b) द डेलिव्हरी ऑफ बुक्स अॅक्ट
- (c) द कॉपीराइट अॅक्ट
- (d) राइट टु इनफॉर्मेशन अॅक्ट

संकेतांक :

- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (a) (c) (b) (d)
- (C) (b) (c) (d) (a)
- (D) (c) (d) (a) (b)

41. Zotero is a
- (A) Library management software
- (B) System software
- (C) Digital library management software
- (D) Reference management software

42. Every week a library sends scanned content pages of latest journals to all its users. This service is called

- (A) CAS
- (B) SDI
- (C) Reference
- (D) Referral

41. 'झोटरो' ही आहे.

- (A) ग्रंथालय व्यवस्थापन संगणक प्रणाली
- (B) पद्धती आज्ञावली
- (C) डिजिटल ग्रंथालय व्यवस्थापन संगणक प्रणाली
- (D) संदर्भ व्यवस्थापन आज्ञावली

42. एखाद्या ग्रंथालयाने प्रत्येक आठवड्याला अद्ययावत नियतकालिकांच्या अनुक्रमणिका स्कॅन करून सर्व वाचकांना पाठविल्या. अशा सेवेस काय म्हणतात ?

- (A) सी. ए. एस्.
- (B) एस्. डी. आय्.
- (C) रेफरन्स
- (D) रेफराल

43. The term X and Y axes are not applicable to

- (A) Bar chart
- (B) Pie chart
- (C) Line graph
- (D) Frequency polygon

44. Which is the country that developed the concept of quality management ?

- (A) India
- (B) USSR
- (C) USA
- (D) Japan

43. पुढीलपैकी कोणत्या पर्यायाला X आणि Y अक्ष लागू होत नाहीत ?

- (A) स्तंभालेख
- (B) वर्तुळाकृती आलेख
- (C) रेषाकृती आलेख
- (D) वारंवारिता बहुभुज

44. “गुणात्मक व्यवस्थापन” ही संज्ञा कोणत्या देशाने विकसित केली ?

- (A) भारत
- (B) यु.एस.एस.आर.
- (C) यु.एस.ए.
- (D) जपान

45. National Knowledge Network is to be implemented by :

- (A) National Knowledge Commission
- (B) Information and Library Network
- (C) National Informatic Centre
- (D) Department of Information Technology

46. Wilfred Pareto proposed a quality pattern, which is known as :

- (A) 50/50 percent
- (B) 70/30 percent
- (C) 60/40 percent
- (D) 80/20 percent

45. नॅशनल नॉलेज नेटवर्क कोणी अंमलात आणले ?

- (A) नॅशनल नॉलेज कमिशन
- (B) माहिती आणि ग्रंथालय जाळे
- (C) नॅशनल इनफोरमॅटिक्स सेंटर
- (D) माहिती तंत्रज्ञान विभाग

46. विलफ्रेड पॅरीटो यांनी गुणवत्तेच्या बाबतीत कोणता नमुना सुचवला आहे ?

- (A) 50/50 टक्के
- (B) 70/30 टक्के
- (C) 60/40 टक्के
- (D) 80/20 टक्के

47. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (a) C. A. Cutter
 (b) Anthony Panizzi
 (c) S. R. Ranganathan
 (d) Semuer Lubetzky

List II

- (i) ALA Code
 (ii) CCC
 (iii) British Museum
 (iv) Rules for Dictionary Catalogue

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(B) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(C) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(D) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

47. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (a) सी. ए. कटर
 (b) अँथनी पनिझी
 (c) एस्. आर. रंगनाथन
 (d) सेम्युअर लुबेट्झकी

यादी II

- (i) ए. एल्. ए. कोड
 (ii) सी. सी. सी.
 (iii) ब्रिटीश म्युझिअम
 (iv) रूल्स फॉर डिक्शनरी कॅटॅलॉग

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
(B) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(C) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
(D) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

48. **Assertion (A) :**

Special library serves to a specialist clientele.

Reason (R) :

The collection of special library is relatively narrow in scope.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

48. **विधान (A) :**

विशेष ग्रंथालय विशेष वाचकांना सेवा देते.

कारण (R) :

विशेष ग्रंथालयातील ग्रंथसंग्रहची व्याप्ती मर्यादित असते.

खालील संकेतांकातून बरोबर उत्तर निवडा :

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे आणि (R) हे बरोबर स्पष्टीकरण आहे
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे परंतु (R) हे बरोबर स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे

49. Principle of Literary Warrant deals with

- (A) Forms of literature
- (B) Inclusion of subjects in a classification scheme
- (C) Police warrant
- (D) Leadership styles

50. Which of the following is *not* a type of planning ?

- (A) Strategic
- (B) Long Range
- (C) Short Range
- (D) Performance Appraisal

49. लिटररी वॉरंटचे तत्त्व पुढीलपैकी कशाशी निगडित आहे ?

- (A) साहित्य प्रकार
- (B) विषयांचा वर्गीकरण पद्धतीतील समावेश
- (C) पोलीस वॉरंट
- (D) नेतृत्व पद्धती

50. खालीलपैकी कोणता प्रकार नियोजनाचा नाही ?

- (A) स्ट्रॅटेजीक
- (B) लाँग रेंज
- (C) शॉर्ट रेंज
- (D) परफॉर्मन्स अॅप्रेजल

51. A service that directs a reader towards the probable source of information is known as

- (A) Reference service
- (B) Reader's advisory service
- (C) Reprographic service
- (D) Referral service

52. **Assertion (A) :**

Libraries are facing a threat and are bound to disappear soon.

Reason (R) :

Due to the introduction of web 2.0 components no users are turning towards libraries.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false, but (R) is true

51. वाचकाला माहितीच्या संभाव्य स्रोताकडे निर्देश करणारी सेवा या नावाने ओळखली जाते.

- (A) संदर्भसेवा
- (B) वाचक सल्लागार सेवा
- (C) प्रतिलिपी सेवा
- (D) रेफरल सेवा

52. **विधान (A) :**

ग्रंथालये लवकरच लुप्त होण्याची भीती आहे.

कारण (R) :

वेब 2.0 मुळे वाचक ग्रंथालयाकडे वळत नाहीत.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे, परंतू (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे, परंतू (R) हे बरोबर आहे

53. The Dublin core metadata elements related mainly to the instantiation of the resources are :

- (A) Date, Format, Identifier, Language
- (B) Date, Format, Identifier, Right
- (C) Date, Format, Identifier, Publisher
- (D) Date, Format, Identifier, Creator

54. Who is the pioneer of scientific management theory ?

- (A) Maslow
- (B) Taylor
- (C) Fayol
- (D) McGregor

53. डब्लिन कोरच्या इन्स्टान्शिअेशन वर्गवारीत खालीलपैकी काय येते ?

- (A) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, भाषा
- (B) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, अधिकार
- (C) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, प्रकाशक
- (D) दिनांक, स्वरूप, अभिज्ञापक, निर्माता

54. शास्त्रीय व्यवस्थापन सिद्धांताचे जनक आहेत.

- (A) मासलो
- (B) टेलर
- (C) फेयॉल
- (D) मॅकग्रेगर

55. Match the following and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (a) Nominal data
- (b) Ordinal data
- (c) Interval data
- (d) Ratio data

List II

- (i) Level of satisfaction regarding library facilities
- (ii) Frequency of use of internet by different user groups
- (iii) Ranking of library services by users
- (iv) Gender details of library users

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(B) (iii)	(ii)	(i)	(iv)
(C) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(D) (iv)	(iii)	(i)	(ii)

55. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (a) नामांकन डेटा
- (b) क्रमांकन डेटा
- (c) वर्गांतर डेटा
- (d) गुणोत्तर डेटा

यादी II

- (i) ग्रंथालय सुविधांविषयी समाधानाची पातळी
- (ii) विविध उपभोक्त्यांच्या गटांच्या इंटरनेट वापराची वारंवारिता
- (iii) उपभोक्त्यांच्या विविध गटांनी केलेली ग्रंथालय सेवांची क्रमवार रचना
- (iv) ग्रंथालय उपभोक्त्यांचे लिंगविषयक तपशील

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(B) (iii)	(ii)	(i)	(iv)
(C) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(D) (iv)	(iii)	(i)	(ii)

56. Match the following information seeking models with corresponding theories and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

- (a) Wilson Model
- (b) Dervin Model
- (c) Kulthau Model
- (d) Marionini Model

List II

- (i) Tailored to electronic environment process consisting of subprocesses
- (ii) Association of feelings, thoughts, actions
- (iii) Sense making approach
- (iv) Three-fold view on information seeking context, system and information sources

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (iii)	(ii)	(i)	(iv)
(C) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(D) (ii)	(iv)	(iii)	(i)

56. खालीलपैकी बरोबर संकेतांक शोधून माहिती शोध मॉडलेसच्या त्यांच्या तत्वांप्रमाणे जोड्या लावा :

यादी I

- (a) विलसन मॉडेल
- (b) डेरव्हिन मॉडेल
- (c) कुलथाऊ मॉडेल
- (d) मॅरीओनिनी मॉडेल

यादी II

- (i) टेलर्ड टू इलेक्ट्रॉनिक एनव्हायर्मेंट प्रोसेस कंसीस्टिंग ऑफ सबप्रोसेसेस
- (ii) असोसिएशन ऑफ फिलिंग्ज, थॉट्स्, अॅक्शन्स
- (iii) सेन्स मेकिंग अॅप्रोच
- (iv) थ्रीफोल्ड व्हीयू ऑन इन्फर्मेंशन सिकिंग काँटेक्स्ट, सिस्टीम अँड इन्फर्मेंशन सोर्सेस

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(B) (iii)	(ii)	(i)	(iv)
(C) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(D) (ii)	(iv)	(iii)	(i)

57. Uniterm indexing was developed by

- (A) S. R. Ranganathan
- (B) Mortimer Taube
- (C) G. Bhattacharya
- (D) Derek Austin

58. Which of the following statements are true in reference of “Ask Me” service ?

- (i) It is an email reference service
- (ii) It covers all subjects
- (iii) It is free service
- (iv) It is fee based service

Codes :

- (A) (i), (ii), (iv) are correct
- (B) (ii), (iii), (iv) are correct
- (C) (i), (iii), (iv) are correct
- (D) (i), (ii), (iii) are correct

57. युनिटर्म निर्देशन कोणी विकसित केले ?

- (A) एस. आर. रंगनाथन
- (B) मॉर्टीमर टॉब
- (C) जी. भट्टाचार्य
- (D) डेरेक ऑस्टिन

58. ‘आस्क मी’ सेवेच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ? ते खालील संकेतानुसार लिहा :

- (i) ही ईमेल संदर्भसेवा आहे
- (ii) यात सर्व विषयांचा समावेश आहे
- (iii) ही सेवा मोफत आहे
- (iv) ही शुल्काधारित सेवा आहे

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत

59. **Assertion (A) :**

University libraries in India are not fully automated.

Reason (R) :

Priority is been given only on the development of OPAC and automating circulation section.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true

(B) Both (A) and (R) are false

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

59. **विधान (A) :**

भारतातील विद्यापीठ ग्रंथालये पूर्ण संगणीकृत नाहीत.

कारण (R) :

ओपॅकचा विकास आणि देव-घेव विभागाचे संगणकीकरणालाच जास्त प्राधान्य दिलेले आहे.

संकेतांक :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे, परंतू (R) हे चूक आहे

(D) (A) चूक आहे, परंतू (R) हे बरोबर आहे

60. Which of the following problems in communication process are identified in Shannon-Weaver model ?

Answer the question with the codes given below :

- (a) Technical
- (b) Semantic
- (c) Effective
- (d) Interpretive

Codes :

- (A) (a), (b), (c) are correct
- (B) (a), (c), (d) are correct
- (C) (a), (b), (d) are correct
- (D) (b), (c), (d) are correct

61. The knowledge to which we have valid, conscious and introspective access under all circumstances is called :

- (A) Tacit knowledge
- (B) Explicit knowledge
- (C) Predictive knowledge
- (D) Semi-tacit knowledge

60. शानन-विवर मॉडेलनुसार संप्रेषण प्रक्रियेत कोणत्या समस्या आहेत ? खालील संकेतांकाच्या आधारे बरोबर उत्तर द्या :

- (a) टेक्नीकल
- (b) सेमॅन्टीक
- (c) इफेक्टिव्ह
- (d) इंटरप्रीटीव्ह

संकेतांक :

- (A) (a), (b), (c) बरोबर आहेत
- (B) (a), (c), (d) बरोबर आहेत
- (C) (a), (b), (d) बरोबर आहेत
- (D) (b), (c), (d) बरोबर आहेत

61. ज्ञान, ज्यास आपण सर्व स्थितीत योग्य, जागृत व अंतर्मुखता मिळवतो, त्यास कोणते ज्ञान म्हणतात ?

- (A) टॅसीट ज्ञान
- (B) एक्सप्लीसीट ज्ञान
- (C) प्रेडिक्टिव्ह ज्ञान
- (D) सेमी-टॅसीट ज्ञान

62. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

List I

- (a) Staffing
- (b) Planning
- (c) Organizing
- (d) Controlling

List II

- (i) Resource management
- (ii) Promotion
- (iii) Audit
- (iv) Delegation of authority

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(B) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(C) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
(D) (iv)	(iii)	(ii)	(i)

62. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (a) कर्मचारी व्यवस्थापन
- (b) नियोजन
- (c) संघटन
- (d) नियंत्रण

यादी II

- (i) संसाधन व्यवस्थापन
- (ii) पदोन्नती
- (iii) लेखा परीक्षण
- (iv) अधिकार हस्तांतरण

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(B) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(C) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
(D) (iv)	(iii)	(ii)	(i)

63. Identify the *correct* order in which the committee/commission were set up :

- (i) Mudaliar Commission on Secondary Education
- (ii) Kothari Commission on Education
- (iii) Roy Committee on State Universities Review
- (iv) Radhakrishnan Commission on Education

Codes :

- (A) (i) (iv) (ii) (iii)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (iii) (ii) (iv) (i)
- (D) (ii) (iii) (i) (iv)

63. खालील समित्या व आयोग यांचे स्थापनेप्रमाणे

बरोबर क्रम लावा :

- (i) मुदलीयार माध्यामिक शिक्षण आयोग
- (ii) कोठारी शिक्षण आयोग
- (iii) रॉय राज्य विद्यापीठे परीक्षण समिती
- (iv) राधाकृष्णण शिक्षण आयोग

संकेतांक :

- (A) (i) (iv) (ii) (iii)
- (B) (iv) (i) (ii) (iii)
- (C) (iii) (ii) (iv) (i)
- (D) (ii) (iii) (i) (iv)

64. Which of the following devices take data sent from one network device and forward it to the destination node based on MAC address ?

- (A) Hub
- (B) Switch
- (C) Gateway
- (D) Modem

65. Govt. of India appointed the Education Commission in the year 1964, under the chairmanship of Dr. D. S. Kothari will be rendered as per the Classified Catalogue Code as :

Codes :

- (A) Government of India, Education Commission Chairman : D. S. Kothari, 1964
- (B) Government of India, Education Commission 1964, Chairman : Kothari, D. S.
- (C) INDIA, (Government of —), EDUCATION COMMISSION, 1964 (Chairman : Kothari D. S.)
- (D) INDIA, EDUCATION (Commission) (1964) (Chairman : D. S. Kothari)

64. एका नेटवर्क साधनाने पाठविलेला डेटा घेऊन मॅक ॲड्रेसनुसार (MAC Address) नियुक्त स्थानी पाठविणारे साधन कोणते ?

- (A) हब
- (B) स्वीच
- (C) गेटवे
- (D) मोडेम

65. Government of India ने 1964 ला Education Commission च्या Chairman पदी Dr. D. S. Kothari यांची नेमणूक केली होती. या प्रलेखाची वर्गीकृत तालिकासंहितेप्रमाणे नोंद कशी केली जाईल ?

संकेतांक :

- (A) Government of India, Education Commission Chairman : D. S. Kothari, 1964
- (B) Government of India, Education Commission 1964, Chairman : Kothari, D. S.
- (C) INDIA, (Government of —), EDUCATION COMMISSION, 1964 (Chairman : Kothari D. S.)
- (D) INDIA, EDUCATION (Commission) (1964) (Chairman : D. S. Kothari)

66. First page of a Ph.D. Thesis
is

- (A) Acknowledgement page
- (B) Title page
- (C) Contents page
- (D) Index

67. RRRLF is founded under the
ministry of :

- (A) Finance, Govt. of India
- (B) Public Health, Govt. of India
- (C) Culture, Govt. of India
- (D) Social Welfare, Govt. of India

66. पीएच्.डी. प्रबंधाचे पहिले पृष्ठ म्हणजे

- (A) ऋणनिर्देश पृष्ठ
- (B) शीर्षक पृष्ठ
- (C) अनुक्रमणिका पृष्ठ
- (D) निर्देश

67. आर. आर. आर. एल. एफ. कोणत्या मंत्रालयांतर्गत
स्थापन झालेले आहे ?

- (A) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार
- (B) सार्वजनिक आरोग्य मंत्रालय, भारत सरकार
- (C) सांस्कृतिक मंत्रालय, भारत सरकार
- (D) सामाजिक विकास मंत्रालय, भारत सरकार

68. Which is the *correct* order in research process ?

- (A) Literature Search—Literature Review—Formulation of hypothesis—Preparation of a tool
- (B) Formulation of hypothesis—Preparation of a tool—Literature Search—Literature Review
- (C) Literature Review—Literature Search—Formulation of hypothesis—Preparation of a tool
- (D) Literature Search—Formulation of hypotheses— Literature Review—Preparation of a tool

68. संशोधन प्रक्रियेतील टप्प्यांची खालीलपैकी कोणती क्रमवार रचना बरोबर आहे ?

- (A) वाचनसाहित्यशोध—वाचनसाहित्याचा आढावा—पूर्वानुमान निश्चिती—साधन तयार करणे
- (B) पूर्वानुमान निश्चिती—साधन तयार करणे—वाचन साहित्य शोध—वाचन साहित्याचा आढावा
- (C) वाचन साहित्याचा आढावा—वाचन साहित्य शोध—पूर्वानुमान निश्चिती—साधन तयार करणे
- (D) वाचन साहित्यशोध—पूर्वानुमान निश्चिती—वाचन साहित्याचा आढावा—साधन तयार करणे

69. Match the following and select the correct answer from the codes given below :

List I

- (a) INB
- (b) World of Learning
- (c) Roget's Thesaurus
- (d) Marathi Saraswat

List II

- (i) Alphabetical
- (ii) Classified
- (iii) By Countries
- (iv) By Subject Categories

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
(B) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(C) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
(D) (ii)	(iii)	(iv)	(i)

69. जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

यादी I

- (a) आय एन बी
- (b) वर्ल्ड ऑफ लर्निंग
- (c) रॉगेटस् थिसॉअरस
- (d) मराठी सारस्वत

यादी II

- (i) वर्णक्रमानुसार
- (ii) वर्गांकानुसार
- (iii) देशानुसार
- (iv) विषयावार

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (iii)	(ii)	(iv)	(i)
(B) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(C) (iv)	(i)	(ii)	(iii)
(D) (ii)	(iii)	(iv)	(i)

70. Arrange the following operators of PRECIS in proper order :

- (i) Performer of transitive action
- (ii) Location
- (iii) Action
- (iv) Key system

Codes :

- (A) (ii) (iv) (i) (iii)
- (B) (ii) (iv) (iii) (i)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

71. Which of the following are web browsers ?

- (i) Yahoo
- (ii) Google
- (iii) Netscape
- (iv) Internet Explorer

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

70. प्रेसिजच्या ऑपरेटर्सची क्रमवार रचना करा :

- (i) परफॉर्मर ऑफ ट्रांझीटिव्ह अॅक्शन
- (ii) लोकेशन
- (iii) अॅक्शन
- (iv) कि सिस्टीम

संकेतांक :

- (A) (ii) (iv) (i) (iii)
- (B) (ii) (iv) (iii) (i)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

71. खालीलपैकी कोणते वेब ब्राऊझर आहे ?

- (i) याहू
- (ii) गुगल
- (iii) नेटस्केप
- (iv) इंटरनेट एक्सप्लोरर

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहे
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहे
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहे
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहे

72. **Statement (A) :**

Five laws of library science are normative principles capable of solving any problem faced by the librarian.

Statement (B) :

Normative principles determine norms or standards in day-today library practice.

Select the *correct* answer from the codes given below.

Codes :

- (A) (A) is false, but (B) is true
- (B) (A) is true, but (B) is false
- (C) Both (A) and (B) are false
- (D) Both (A) and (B) are true

72. **विधान (A) :**

ग्रंथालयाची पंचसूत्री ही प्रमाणभूत तत्त्वे ग्रंथपालांना येणाऱ्या कोणत्याही समस्या सोडविण्यासाठी समर्थ आहेत.

विधान (B) :

प्रमाणभूत तत्त्वे ग्रंथालयाच्या दैनंदिन उपयोगासाठी मान्यताप्राप्त प्रमाणके ठरतात.

संकेतांक :

- (A) (A) चूक आहे, परंतू (B) हे बरोबर आहे
- (B) (A) बरोबर आहे, परंतू (B) हे चूक आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहे

73. According to Dr. Ranganathan reference service is a/an

- (A) Personalized service
- (B) Specialized service
- (C) Technical service
- (D) Retrospective service

74. Arrange the following ISBDs according to their year of formulation :

- (i) ISBD (PM)
- (ii) ISBD (CF)
- (iii) ISBD (M)
- (iv) ISBD (S)

Codes :

- (A) (iii) (ii) (i) (iv)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iv) (i) (iii) (ii)
- (D) (iv) (ii) (iii) (i)

73. डॉ. रंगनाथन यांच्या मताप्रमाणे संदर्भसेवा ही आहे.

- (A) व्यक्तिगत सेवा
- (B) विशेष सेवा
- (C) तांत्रिक सेवा
- (D) पूर्वलक्षी सेवा

74. खाली दिलेल्या आय्. एस्. बी. डी. ची त्यांच्या कालक्रमानुसार रचना करा :

- (i) आय. एस्. बी. डी. (पी. एम.)
- (ii) आय. एस्. बी. डी. (सी. एफ.)
- (iii) आय. एस्. बी. डी. (एम)
- (iv) आय. एस्. बी. डी. (एस)

संकेतांक :

- (A) (iii) (ii) (i) (iv)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (iv) (i) (iii) (ii)
- (D) (iv) (ii) (iii) (i)

75. In research on 'Motivation among university library professionals', if the researcher takes every third person from each category of staff, e.g. Junior Library Assistants, Senior Library Assistants, Assistant Librarians etc., the sample would be :

- (A) Random sample
- (B) Stratified sample
- (C) Convenience sample
- (D) Snowball sample

75. 'विद्यापीठ ग्रंथालय व्यावसायिकांमधील प्रेरणा' या विषयावरील संशोधनात जर संशोधकाने कर्मचाऱ्यांपैकी कनिष्ठ ग्रंथालय साहाय्यक, वरिष्ठ ग्रंथालय साहाय्यक, उपग्रंथपाल इत्यादी गटांमधील प्रत्येक तिसरा कर्मचारी नमुना म्हणून निवडला, तर तो नमुनाप्रकार होईल.

- (A) यादृच्छिक नमुना
- (B) वर्गाधिष्ठित नमुना
- (C) सोईनुसार नमुना
- (D) स्नोबॉल नमुना

APR - 18317/III—A

ROUGH WORK

APR - 18317/III—A

ROUGH WORK